

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

**AVRUPA BİRLİĞİ BAKANI VE BAŞMÜZAKERECİ
BÜYÜKELÇİ VOLKAN BOZKIR'IN
2014 YILI TÜRKİYE İLERLEME RAPORUNA İLİŞKİN
BASIN TOPLANTISI KONUŞMASI**

(8 EKİM 2014)

Değerli Basın Mensupları,

- Öncelikle hepimizin geçmiş Mübarek Kurban Bayramını kutlarım.
- Avrupa Komisyonu 2014 yılı Türkiye İlerleme Raporunu bugün açıklamıştır. Söz konusu Rapor, 1998 yılından bu yana Türkiye için hazırlanan İlerleme Raporlarının 17'ncisidir. Raporun Avrupa Birliği sürecimiz için hayırlı olmasını diliyorum.
- Avrupa Komisyonu, bugün ayrıca Genişleme Strateji Belgesi'ni de yayımlamıştır.
- İlerleme Raporları, müzakere eden, aday ve potansiyel aday ülkelerin Kopenhag Kriterlerine uyum konusunda son bir yılda kaydettiği gelişmelerin yer aldığı belgelerdir. Bunlar mevcut Komisyon tarafından hazırlanan son raporlardır.

Değerli Basın Mensupları,

- Cumhuriyet tarihinde ilk defa Cumhurbaşkanının halkoyuyla seçilmesi ve yeni Başbakan, yeni Hükümetin göreve gelmesi ile Yeni bir Türkiye'den bahsediyoruz. Aynı şekilde, Komisyon, Zirve üst yönetimleri ve Parlamentosu yenilenmiş AB de yeni bir çehreye bürünmüştür. 2014 yılı, böylece Türkiye-AB ilişkilerinde yeni başlangıçlara vesile olmuştur. 2015 yılında ivme kazanarak devam edecek olan bu yeni dönem sayesinde, ülkemizin katılım süreci de kuşkusuz hız kazanacaktır.
- Esasen bölgesel ve küresel sınamalar hem Türkiye hem AB için katılım sürecimizin değerini daha iyi ortaya koymaktadır.

- Uluslararası toplum kritik bir zaman dilimindedir. Bu nedenle, Avrupa Projesi'nin geleceği bugün her zamankinden daha çok, güçlü liderlik, vizyon, pozitif enerji ve insan onurunu temel alan politikalara ihtiyaç duymaktadır.
- Nitekim AB'nin Genişleme Strateji Belgesi'nde, genişlemenin AB'ne stratejik faydaları olacağı açıkça vurgulanmıştır. Bu faydalar, a) genişleme süreci sayesinde Avrupa'nın daha güvenli hale gelmesi, b) bu sürecin Avrupa halklarının hayat kalitesini arttırması, c) Avrupa'nın daha müreffeh ve güçlü olması şeklinde sayılmıştır. Bu sayılan unsurlara, Türkiye'nin katkılarının da kayda değer olacağı açıktır.

Değerli Basın Mensupları,

- AB Bakanı ve Başmüzakereci görevini devralmamın ardından geçen yaklaşık bir aylık zaman diliminde ülkemizin AB sürecindeki kararlılığını ortaya koymak, Türkiye'nin kaydettiği ilerlemenin Raporda daha objektif bir şekilde yer almasını sağlamak üzere çalışma arkadaşlarımla birlikte yoğun bir mesai harcadık.
- Bakanlık olarak, diğer ilgili Bakanlık ve birimlerimizle yakın bir işbirliği içinde, İlerleme Raporunun hazırlanmasında gerekli olan tüm bilgi ve belgeleri Komisyona düzenli olarak ilettik. Ayrıca, Bakanlığımız başkanlığında heyetlerle müteaddit kereler Avrupa Komisyonu ile İlerleme Raporu'na verdiğimiz katkılar üzerinde görüşmeler yaptık.
- Yazılı katkının her zaman şahsi temaslarla desteklenmesinin yararlı olduğuna inanıyorum. Bu çerçevede, katkımızın Komisyon'a daha net izah edilebilmesi, Komisyon'un İlerleme Raporu'nda yer almasını düşündüğü yorum ve eleştirilerin dengeli olabilmesi için gerek İlerleme Raporu gerek Türkiye'nin AB süreci hakkında, Brüksel ve Strazburg'da son dakikaya kadar yoğun temaslar gerçekleştirdim.

Değerli Basın Mensupları,

- Birçok defa vurguladığım gibi, İlerleme Raporu Avrupa Komisyonu'nun belgesi değildir; olmamalıdır. İlerleme Raporu Türkiye ve AB'nin ortak belgesi olarak okunabilmelidir.
- Temaslarımız sırasında, Raporda, tabiatıyla Türkiye'ye yönelik eleştirilerin olacağını, ancak, eleştirilerin ifade edilmesinde yapıcı ve olumlu bir üslubun

kullanılmasının büyük önem arz ettiğini Komisyona ve görüştüğümüz tüm muhataplarımıza ifade ettik.

- Raporu değerlendirdiğimizde, yoğun çabalarımızın olumlu sonuç vermiş olduğunu müşahede ediyoruz. Nitekim Komisyonla verimli bir etkileşim içinde, Raporun hazırlık sürecinde getirdiğimiz birçok önerimizin dikkate alındığını görüyoruz. Gerçekten de, bu yılki İlerleme Raporu'nun geçmiş yıllara nazaran daha teknik bir dil kullanılarak ve üsluba dikkat edilerek kaleme alındığını, Raporun lafzında daha ziyade Komisyon'un tespitlerine dayanıldığını ve değer yargısı içeren ifadelerden büyük ölçüde kaçınıldığını görüyoruz.
- Raporda doğası gereği yer yer eleştirilere yer verilmektedir. Bununla birlikte, söz konusu eleştirilerin yapıcı bir dille ifade edildiği, bu çerçevede Raporun esas itibarıyla objektif ve dengeli bir Rapor olduğunu vurgulamak istiyorum.
- Elbette ki her yıl olduğu gibi bu yıl da Raporun içerisinde yer alan haklı ve makul eleştirileri dikkatle not edeceğiz. İlerleme Raporu'nu Türkiye'nin AB sürecinin ve reform çalışmalarının ilerlemesinde yapıcı bir unsur olarak kullanacağız.
- Katılmadığımız eleştirileri ve maddi hataların olduğu alanları da Komisyon'un dikkatine ayrıca getireceğiz.

Değerli Basın Mensupları,

- AB süreci Türkiye'nin reform sürecinin arkasındaki en önemli itici güçlerden biridir. Bizim için temel husus, bu sürecin yarattığı ivme ile her alanda AB standartlarına ulaşmak ve temel hak ve özgürlükleri geliştirmektir.
- Hükümetimizin farklı alanlarda yürüttüğü kapsamlı reform çalışmaları AB'nin İlerleme Raporu'na olumlu yansımıştır. Çözüm Süreci ve Demokratikleşme Paketi başta olmak üzere pek çok reformdan övgüyle bahsedilmiştir.
- İlerleme Raporlarında yıllarca en önemli eleştiri konusu olan askeri vesayet, işkence ve kötü muamele, Kürt meselesi, Gayri Müslim azınlıkların mülkiyet hakları gibi konular bugün Türkiye'nin övgüyle bahsedildiği alanlar olmuştur.
- Rapor, TBMM tarafından 11 Haziran'da kabul edilen "Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun" başta olmak üzere, Türkiye'nin Çözüm Sürecinde izlediği kararlı politikaların takdirle karşılandığını belirtmektedir. Bu sürecin tarihi niteliği vurgulanmaktadır.

- Raporda, ayrıca, Demokratikleşme Paketi kapsamında hayata geçirilen düzenlemelerin de altı çizilmiştir. Bu çerçevede,
  - seçimlerde farklı dil ve lehçelerde propagandanın serbest hale gelmesi,
  - siyasi partilere yönelik devlet yardımlarının genişletilmesi,
  - özel okullarda anadilde eğitimin önünün açılması,
  - alfabede yer almayan harflerin kullanılmasına yönelik cezanın kaldırılması,
  - siyasi partilere eş-başkanlık sisteminin getirilmesi,

gibi düzenlemelerin Raporda ön plana çıktığını görüyoruz.

- Öte yandan, Türkiye’de son 12 yılda, demokratikleşme ve özgürlük alanlarının genişlemesi, küresel ekonomiye entegre olan ekonomik restorasyon ve sosyo-ekonomik dönüşüm süreci de İlerleme Raporuna yansımıştır.
- Bu dönemde Türkiye’nin refah seviyesinin yükselmesiyle birlikte toplumsal yaşamın her alanında vatandaşlarımız çağdaş standartların talepçisi olmuşlardır. İlerleme Raporu’nda bu hususa vurgu yapılmaktadır. Raporda ayrıca, Türkiye’de aktif bir sivil toplumun gelişmeye devam ettiği de ifade edilmektedir.
- Türkiye’de yıllarca tabu addedilen pek çok hususta açık bir tartışma ortamı oluşmuştur. İlerleme Raporu’nda Avrupa Komisyonu’nun buna ilişkin somut örnekler verdiğini görüyoruz.
- İnsan haklarının kurumsallaşmasının önemine de değinilen İlerleme Raporu’nda, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı’nın kabul edilmesinin kritik bir adım olduğu ve Kamu Denetçiliği Kurumu’nun temel demokratik ilkeleri içerecek şekilde ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını gözeterek işlediği belirtilmektedir.
- Tüm bu gelişmeler ışığında bizim gibi Avrupa Komisyonu da 23. Yargı ve Temel Haklar ile 24. Adalet, Özgürlük ve Güvenlik fasıllarının biran önce müzakerelere açılmasının önemini altını çizmektedir.

Sayın Basın Mensupları,

- Sadece siyasi kriterler alanında değil, Türkiye'nin son on yılda ekonomide ve dış politikada gösterdiği performans da Raporda haklı yerini bulmuştur.
- Raporun Ekonomik Kriterlere ilişkin bölümünde, Türkiye'de işleyen piyasa ekonomisinin varlığı teyit edilmekte, Türkiye ekonomisinin 2011 yılından bu yana göstermiş olduğu büyüme performansından övgüyle bahsedilmektedir.
- Ayrıca, Türkiye ekonomisinin 2011 yılından bu yana göstermiş olduğu büyüme performansının ekonominin temellerindeki güçlenmeyi ve küresel nitelikli ekonomik şoklara karşı dayanıklılığını teyit ettiği belirtilmiştir.
- Türkiye ekonomisinin 2012 yılındaki yavaşlamanın ardından 2013 yılında yeniden hızlandığı ve net ihracatın büyümeye olumlu katkı yaptığı ifade edilmiştir.
- Ülkemizin AB ile ticari ve ekonomik entegrasyonunun yüksek bir düzeyde devam ettiği Raporun ekonomik kriterler bölümünde vurgulanmaktadır.
- Raporda, ayrıca, ülkemizin komşusu olduğu geniş coğrafyada etkin olmaya devam ettiği, önemli bir bölgesel aktör olduğu ifade edilmektedir. Şiddetten kaçan 1,5 milyon Suriyeliye verilen destek başta olmak üzere, sığınmacılara sağlanan insani yardımların AB tarafından takdirle karşılandığı belirtilmektedir.

Değerli Basın Mensupları,

- Raporun, Türkiye-AB katılım sürecinin en önemli boyutlarından birini oluşturan AB mevzuatını üstlenebilme bölümü, AB'ye uyum sürecindeki Hükümetimizin siyasi kararlılığını yansıtmaktadır.
- Özellikle vurgulamak isterim ki, son 12 yılda AB'ye uyum amacıyla çıkarılan 2000'in üzerindeki mevzuat sayesinde, AB müktesebatı çerçevesinde gündelik hayatı doğrudan etkileyen pek çok kritik adım atılmış ve Türkiye, AB standartlarına yaklaşmıştır.
- Son bir yıl içerisinde AB'ye uyum amaçlı çıkarılan yaklaşık 170 adet mevzuat, birçok alanda halkımızın yaşam kalitesini yükselten düzenlemelere vesile olmuştur.

- İlerleme Raporu'nda da müktesebat uyumuna ilişkin olarak, 33 fasılın 30'unda çeşitli seviyelerde ilerleme sağlandığı teyit edilmektedir. Genel uyum düzeyine bakıldığında da 26 fasılda uyum düzeyinin iyi olduğu vurgulanmaktadır.
- Rapordaki bu tespitler, müzakere sürecinde resmi olarak 14 fasıl açıp, 1 fasıl kapatmış olmamıza rağmen, gerçekte 27-28 fasıl açıp, 13-14 fasıl kapattığımız iddiamızın da doğruluğunu gözler önüne sermektedir.
- Bu yüksek uyum düzeyi, ülkemizin maruz kaldığı siyasi blokajlara rağmen, Türkiye'nin çalışmalarını kesintisiz sürdürdüğünün en açık kanıtıdır.

Değerli Basın Mensupları,

- 1963 yılında Ankara Anlaşması'nın imzalanması ile başlayan Türkiye'nin AB süreci, Hükümetlerimiz döneminde ilk defa sistematik bir çerçeveye kavuşturulmuş ve ülkemizin siyaset vizyonunun ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir.
- Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan 1 Ekim 2014 tarihinde TBMM'nin açılış konuşmasında Avrupa Birliği'ne tam üyelik konusunda kararlılığımızı muhafaza ettiğimizi ve müzakere sürecinde yaşanan sorunlara rağmen reformlarımızı kesintisiz sürdürdüğümüzü bir kez daha vurgulamıştır.
- Nitekim, İlerleme Raporu da kararlılığımıza vurgu yaparak, Hükümet Programında AB sürecine atfedilen önemin altını çizmektedir. Raporda, Sayın Cumhurbaşkanımızın, 2014 yılını AB yılı ilan ettiği ve AB sürecinin Türkiye'nin stratejik hedefi olduğunu vurguladığı belirtilmektedir.
- Bazı AB üyesi ülkelerin farklı siyasi yaklaşımları nedeniyle, katılım müzakereleri istediğimiz hızda ilerleyememektedir. Raporda da müzakere sürecinin üye devletler arasında mutabakat olmaması nedeniyle kesintiye uğradığı ifade edilmektedir. Buna karşın, bizim AB standartlarına ulaşmak konusundaki irademiz güçlü bir biçimde devam etmektedir. Hükümetimiz fasıllar açılsın-açılmasın Türkiye'nin reform sürecini kararlılıkla sürdürmektedir.
- Genişleme Strateji Belgesinde vurgulandığı üzere, katılım müzakereleri, Türkiye-AB ilişkilerinin potansiyelinden tam olarak istifade edilebilmesini sağlayacak en uygun çerçevedir. Komisyon'un da altını çizdiği üzere katılım sürecinin alternatifi yoktur.

- Bu doğrultuda, bu yılki İlerleme Raporu'nun yeni bir döneme giren Türkiye-AB ilişkilerini daha ileri bir noktaya taşımasını, tüm ilgili taraflarca atılacak kararlı adımlarla somut sonuçların elde edilmesini temenni ediyorum.
- Reform, Dönüşüm ve İletişim. Bu üç sözcük AB'ye katılım sürecimizin kilit sözcükleridir. Bunu da kararlılıkla uygulayacağız.
- Eski Komisyon Kasım ayı başında yerini yeni Komisyon'a bırakırken, Türkiye-AB ilişkilerinin daha da güçlü kılınacağına, katılım sürecinin daha da ileri götürüleceğine inancımız tamdır.
- Ben bu vesileyle başta Genişlemeden sorumlu Komisyon üyesi Sayın Füle olmak üzere, Sayın Barroso'nun ekibine Türkiye-AB ilişkilerine katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.
- Ayrıca Sayın Juncker başkanlığında kurulan yeni Komisyon'a, özellikle de Komisyon Başkan Yardımcısı ve Yüksek Temsilci Mogherini'ye ve Komşuluk Politikası ve Genişleme Müzakerelerinden sorumlu Komisyon üyesi Sayın Hahn'a yeni görevlerinde başarılar diliyorum.
- Yeni Komisyonun mevcut sınamaların üstesinden gelme azmiyle AB'ye güç kazandırmasını temenni ediyorum. Türkiye olarak AB'ye katılım sürecimizde büyük bir kararlılıkla ilerlemeyi sürdüreceğimizi de vurgulamak istiyorum.
- Katılımınız için teşekkür ediyorum.